

Джефри Арчър

Както небето и земята

– Какво талантливо дете! – възкликна майката на Робин и наля на сестра си поредната чаша чай. – При връчването на дипломите директорът каза, че не помни досега в училището да е учил по-изтънчен живописец.

– Сигурно се гордееш много – отбеляза Мириам и си сръбна от чая.

– Защо да си кривя душата! – призна си госпожа Съмърс – още малко, и да замърка. – Всички знаеха, че тъкмо той ще спечели наградата на името на основателя на училището, но дори учителят му по рисуване беше изненадан, когато поканиха Робин да следва в „Слейд“¹ още преди да се е явил на приемните изпити. Жалко, че баща му не доживя да види неговия триумф!

– А Джон как е? – попита Мириам, докато си избираше от сладките с мармалад.

Госпожа Съмърс въздъхна, спомни си своя по-голям син.

– Някъде през лятото ще завърши в Манчестър стопанско управление, но още не е решил какво ще работи. – Тя замълча и си пусна в чая още една бучка захар. – Един Бог знае какво ще излезе от него. Мисли да става предприемач.

– Беше много ученолюбив – рече Мириам.

– Да, но никога не е блестял с нищо и със сигурност не е получавал награди. Казах ли ти, че предложиха на Робин да направи през октомври първата си самостоятелна изложба? Е, в някаква местна галерия, разбира се, но както отбеляза и самият той, всеки художник е започнал отнякъде.

Джон Съмърс се върна в Питърбъро, за да присъства на откриването на първата самостоятелна изложба на брат си. Не се ли появяше, майка му нямаше да му прости никога. Току-що бе научил, че си е взел държавните изпити. Беше се представил, общо взето, добре, като се има предвид, че бе заместник-председател на студентския съюз, а председателят се вясваше само от дъжд на вятър. Но не смяташе да занимава майка си със своята диплома – днес все пак бе денят на Робин.

Години наред майка му беше повтаряла какъв блестящ художник е брат му и Джон бе решил, че не след дълго и останалият свят ще признае този безспорен факт. Често си мислеше, че двамата се различават, както небето от земята, но какво толкова – да сте чували хората да знаят

1. Художествено училище към Лондонския университет, носещо името на филантропа и колекционера Феликс Слейд. – Б.пр.

колко братя е имал Пикасо? Със сигурност някой от тях е бил предприемач.

Джон се лута доста дълго, докато намери забутаната уличка, където се намираше галерията. Влезе и остана доволен, че вътре е пълно с приятели и доброжелатели. Робин стоеше до майка си, която подсказваше на репортера от „Ехото на Питърбъро“ думички като неотразим, изключителен, наистина талантлив и дори гений.

– Вижте, Джон е дошъл! – възкликна тя и се отдели от малката си свита, за да обърне внимание и на другия си син.

Джон я целуна по бузата и каза:

– Робин едва ли може да мечтае за по-добро начало на творческия си път.

– Да, няма как да не се съглася с теб – грейна майка му. – Сигурна съм, че не след дълго неговата слава ще топли и теб. Ще разправяш на всички, че си по-големият брат на Робин Съмърс.

Госпожа Съмърс се отдалечи от Джон, за да се снима за кой ли път заедно с Робин, а той се възползва от това, за да разгледа платната на брат си. В галерията бяха изложени главно рисунките от портфолиото му от последния клас в училището. Джон си признаваше, че не разбира нищо от живопис, и реши, че сигурно заради това не може да оцени очевидния талант на брат си – почувства се едва ли не виновен, че не би си окачил вкъщи никоя от картините му. Спря пред портрета на майка си, отстрани се червенееше точица – знак, че творбата е откупена. Младежът се усмихна – знаеше кой я е платил.

– Не мислиш ли, че платното предава душевната ѝ същност? – попита някой зад него.

– Безспорно – отвърна Джон, после се обърна и видя пред себе си брат си. – Браво на теб! Ти си нашата гордост.

– Едно от нещата, за които ти се възхищавам най-много, е, че никога не си ми завиждал за дарбата – възкликна Робин.

– Хубава работа, то оставаше да ти завиждам! Обратното, радвам се за теб.

– В такъв случай да се надяваме, че малко от късмета ми ще се предаде и на теб, на каквото и поприще да решиш да се изиявяваш.

– Дано! – възкликна Джон, не знаеше какво друго да каже.

Робин се наведе към брат си и изшушука:

– Ще ми дадеш ли назаем една лира стерлинга? Ще ти я върна, разбира се.

– Разбира се.

Джон се усмихна – поне някои неща си оставаха същите. Брат му открай време си беше такъв: преди доста години все му врънкаше на детската площадка да му дадят монета от шест пенса, на абитуриентския бал пък му бе поискал банкнота от десет шилинга. Сега го молеше за една лира стерлинга. Джон бе сигурен в едно: нямаше да види и пени от парите, които е дал на брат си. Не че му се свидеха. Така де, съвсем скоро двамата със сигурност щяха да си разменят местата. Джон извади портфейла, където държеше две банкноти от по лира и билета за връщане до Манчестър. Взе едната банкнота и я даде на брат си.

Тъкмо се канеше да го попита за друга от картините – маслено платно, озаглавено „Варавя в пъкъл“, но Робин вече му беше обърнал гръб и се бе насочил към майка си и прехласнатия ѝ антураж.

Веднага след като Джон се дипломира в Манчестърския университет, му предложиха работа като стажант в „Ренолдс и сие“. Робин вече бе отишъл да живее в Челси². Беше се нанесъл в жилище, което майка му описа на Мириам като малко, затова пък в най-престижната част на града. Пропусна обаче да уточни, че синът ѝ живее там заедно с още петима студенти.

– Ами Джон? – поинтересува се Мириам.

– Постъпи на работа в някаква фирма в Бирмингам, май произвеждат автомобилни гуми, нещо от този род – отвърна сестра ѝ.

Джон си намери скромно жилище в покрайнините на Солихъл, един от най-непрестижните квартали. Затова пък беше удобно, намираще се на две крачки от фабриката – докато караше стажа, Джон трябваше да се явява на работа още в осем сутринта всеки божи ден от понеделник до събота. Не искаше да отегчава майка си с подробности какво точно работи в „Ренолдс и сие“: да произвеждаш гуми за автомобилния завод в съседен Лонгбридж, далеч не бе така внушително, както да си художник авангардист, който живее в бохемския Челси.

Макар че почти не се виждаше с Робин, докато той следваше в „Слейд“, Джон задължително отскачаше до Лондон, за да разгледа изложбите в края на семестъра. В първи курс студентите бяха поканени да изложат две от творбите си и Джон трябваше да признае – само пред себе си, – че не харесва особено онова, с което се е представил брат му. Но какво толкова, не разбираше от живопис. Когато критиците се съгласиха с преценката му, майката на двамата братя обясни, че Робин бил

2. Скъп район в Западен Лондон, известен и като квартал на художниците. – Б.пр.

изпреварил времето си, и го увери, че не след дълго и останалият свят ще стигне до същото заключение. Освен това наблегна, че още в деня на откриването са били откупени и двете картини, и подметна, че били грабнати от прочут колекционер, който умее да оцени изгряващия талант.

Джон така и не успя да си поговори по-дълго с брат си, понеже той явно бе много зает със своите приятели, но когато същата вечер се прибра в Бирмингам, портфейлът му беше олекнал с две лири стерлинги.

След втори курс Робин се представи на изложбата в края на сесията с още две картини: „Нож и вилица в Космоса“ и „Агония“. Джон се отдалечи на няколко крачки от платната – олекна му, когато видя, че и другите, спрели да разгледат платната, са не по-малко озадачени от него – не на последно място от двете червени точки, мъдрещи се отстрани на картините още в деня на откриването.

Джон завари майка си да седи в ъгъла и да обяснява на Мириам защо Робин не е получил наградата за второкурсници. Беше все така прехласнатата по таланта на малкия си син, но на Джон му направи впечатление, че е отслабнала в сравнение с последния път, когато я е виждал.

– Как я караш, Джон? – попита Мириам, когато вдигна очи и съгледа пред себе си своя племенник.

– Повишиха ме, сега отговарям за стажантите, лельо Мириам – отвърна той точно когато Робин прекоси залата и застана при тях.

– Защо не дойдеш на вечеря с нас – покани той брат си. – Тъкмо ще се запознаеш с някои от приятелите ми.

Джон бе трогнат от поканата, докато не му поднесоха сметката и за седмината.

– Много скоро ще мога да те покая в „Риц“ – оповести Робин, след като пресушиха шестата бутилка вино.

Докато се прибираше с трета класа в Бирмингам, Джон благодареше на съдбата, че ако не друго, поне си е купил билет за връщане – бе дал на брат си пет лири стерлинги назаем и портфейлът му беше празен.

Не стъпи в Лондон до дипломирането на Робин.

Майка му писа да дойдел на всяка цена, понеже щели да обявят наградените и тя била подочула, че брат му е сред тях.

Когато Джон пристигна на изложбата, тя вече бе в разгара си. Тръгна да обикаля бавно залата, като поспираше пред някои от картините – да им се полюбува. Доста време посвети на последните усилия на Робърт. Под платната не пишеше брат му да е спечелил някоя от първите награди – той дори не бе споменат сред „добре представилите се“. По-

важното в случая обаче бе, че този път нямаше и червени точки. Това напомни на Джон, че доходите на майка му явно изостават от инфлацията.

– Журито си има протезета – обясни тя, както седеше в ъгъла – стори му се още по-посърнала и от преди.

Джон кимна и реши, че сега не му е времето да ѝ съобщава как е получил поредното повишение в компанията.

– Докато е учил, Търнър не е взел нито една награда – добави само майка му.

– Какво смята да прави Робин оттук нататък? – попита Джон.

– Мести се в ателие в Пимлико³, за да не се разделя с приятелите си, а това е изключително важно, когато си създаваш име.

Не се налагаше Джон да пита кой ще плаща наема, докато Робин „си създава име“.

Когато брат му го покани на вечеря, Джон се извини, че трябва да се прибира в Бирмингам. Приятелите на Робин бяха доста разочаровани, докато Джон не извади от портфейла си банкнота от десет лири стерлинги.

След като Робин се дипломира, двамата братя се виждаха само от дъжд на вятър.

След около пет години Джон беше поканен в Лондон – на конференция на Конфедерацията на британските индустриалци, на която да говори за проблемите в автомобилостроенето, и реши да изненада брат си, като отиде без предупреждение в жилището му и го покани на вечеря.

След закриването на конференцията взе такси до Пимлико, но изведнъж се притесни, задето се изгърсва така на Робин, без предварително да му се е обадил.

Качи се по стълбите на последния етаж и със свито сърце натисна звънеца. Когато вратата най-сетне се отвори, трябваше да мине доста време, докато Джон се окопити и осъзнае, че мъжът пред него е брат му. Само за пет години се бе променил до неузнаваемост. Беше побелял. Под очите му имаше торбички, лицето му беше подпухнало, кожата висеше като превтасало тесто, бе напълнял най-малко с двайсет килограма.

– Джон! – възкликна той. – Каква изненада! Нямах представа, че си

3. Квартал в центъра на Лондон. – Б.пр.

в Лондон. Влизай, де!

Вътре го удари смрад. Отпърво Джон си помисли, че така миришат боите, после обаче, след като се огледа, видя, че недовършените картини са далеч по-малко от празните бутилки от вино.

– Изложба ли подготвяш? – попита той, вторачен в едно от недовършените платна.

– Не, поне засега не се очертава – отвърна брат му. – Не че не проявяват интерес, но не мога да се похваля с нищо определено. Знаеш ги що за стока са лондонските галеристи.

– Да ти призная, не знам – каза Джон.

– Трябва или да си нашумял, или за теб да пишат по вестниците, за да благоволят да ти предоставят стените на галериите си. Знаеш ли, че приживе Ван Гог не е продал нито една картина?

Докато вечеряха в близкото ресторантче, Джон понаучи едно-друго за приумиците на художествения свят и какво мислят някои критици за творчеството на Робин. С радост установи, че брат му е все така самоуверен и смята, че е само въпрос на време да получи признание.

Монологът на Робин се проточи чак до края на вечерята и едва след като се върнаха в жилището му, Джон успя да вземе думата и да сподели, че се е влюбил в момиче на име Сюзан и скоро ще се жени. Робин, естествено, не се сети да го пита какво ново-вехто в „Ренолдс и сие“, затова и не научи, че брат му се е издигнал до заместник-директор.

Преди да тръгне за гарата, Джон плати доста просрочени сметки на Робин и му пъкна в ръката чек за сто лири стерлинги – никой от двамата не си направи труда да споменава, че са назаем. Докато Джон се качваше на таксито, брат му се сбогува с думите:

– Току-що предложих две картини за Лятното изложение в Кралската академия, сигурен съм, че комисията ще ги одобри. Заповядай на откриването.

На гара Юстън Джон се отби в едно магазинче, за да си купи вечерния вестник, и върху купчината книги в единични бройки мерна томче, озаглавено „Въведение в света на изобразителното изкуство от Фра Анжелико до Пикасо“. Докато потегляха, той отгърна на първата страница, а когато стигна до Караваджо, влакът вече беше в Бирмингам.

Чу, че някой му чука на прозореца, вдигна глава и видя усмихнатата Сюзан.

– Книгата явно е много увлекателна – отбеляза тя, докато вървяха хванати за ръце по перона.

– Повече от увлекателна. Дано намеря и втория том.

През следващата година на братята бе писано да се видят два пъти. Първият път бе по тъжен повод – погребението на майка им. След опелото отидоха на чай у леля си Мириам и Робин съобщи на брат си, че в Кралската академия са одобрили и двете му картини за Лятното изложение.

Три месеца по-късно Джон отиде в Лондон, за да присъства на откриването. Когато за пръв път мина под обвения със слава портал на Кралската академия, вече бе прочел от кора до кора десетина книги, посветени на изобразителното изкуство, като се почне от Ренесанса и се стигне до попартата. Бе обиколил всички галерии в Бирмингам и изгаряше от нетърпение да разгледа и галериите по задните улички на Мейфъър.

Докато вървеше из просторните зали на Академията, реши, че е дошло време да вложи пари в първата си картина. „Слушайте специалистите, но накрая се доверявайте на очите си“ – бе написал в „Телеграф“ Годфри Баркър. Очите на Джон му подсказваха да се насочи към Бърнард Дънстан, докато специалистите му препоръчваха Уилям Ръсел Флинт. Очите надделяха, защото Дънстан струваше някакви си седемдесет и пет лири стерлинги, докато най-евтината картина на Ръсел Флинт вървеше по шестстотин лири.

Джон тръгна да обикаля от зала на зала и да търси двете маслени платна на брат си, но така и нямаше да ги намери, ако не беше малкият син каталог на Академията. Бяха изложени в средната галерия и бяха окачени в горния ред, едва ли не досами тавана. Джон забеляза, че и двете не са продадени.

След като разгледа два пъти изложбата и реши да купи нещичко на Дънстан, отиде на гишето за продажби и написа чек – капаро за платното, което си беше избрал. Погледна си часовника: до дванайсет, когато имаше среща с брат си, оставаха само няколко минути.

Робин го накара да чака цели четирийсет минути и после, без намек за извинение, го помъкна за трети път през изложбените зали. Подметна злобно, че Дънстан и Ръсел Флинт били некадърници, които се съобразявали с масовия вкус, но не спомена кой според него е талантлив.

Не успя да скрие разочарованието си, когато стигнаха до картините му в средната галерия.

– Виж къде са ги забутали, моля ти се! Кажи, как да ги продам – подметна отвратен.

Джон се опита да прояви състрадание.

В късния следобед, докато обядваха, запозна брат си със завещанието на майка им, понеже семейните адвокати така и не бяха успели да получат отговор на множеството писма, които бяха пратили на господин Робин Съмърс.

– Имам си правило – не отварям пликове от амбалажна хартия – обясни Робин.

Джон си помисли, че поне това не може да бъде причината Робин да не дойде на сватбата му. Върна се отново на завещанието.

– Пределно ясно е – каза той. – Завещала ти е всичко с изключение на една картина.

– Коя? – попита начаса Робин.

– Портрета, който й нарисува още като ученик.

– Една от най-хубавите ми творби! – заваяка се другият брат. – Струва най-малко петдесет лири стерлинги. Винаги съм си мислел, че ще я завещае на мен.

Джон му написа чек за петдесет лири. Същата вечер, когато се върна в Бирмингам, не спомена пред жена си с колко се е охарчил за двете картини. Сложи „Венеция“ на Дънстан над камината в дневната, а портрета на майка си – в кабинета.

Роди се първото им дете и Джон предложи Робин да му стане кръстник.

– Защо точно той? – изненада се Сюзан. – Дори не си направи труда да дойде на сватбата ни.

Джон нямаше как да не се съгласи с жена си и макар че Робин беше поканен на кръщенето, той нито се появи, нито отговори на поканата – нищо, че тя бе пратена в плик от бяла хартия.

Сигурно бяха минали към две години, когато Джон получи от галерия „Кру“ на Корк Стрийт покана за дългоочакваната самостоятелна изложба на Робин. Всъщност се оказа, че изложбата не била самостоятелна, а на двама художници, и на Джон много му се прииска да купи една от картините на втория живописец, но не го направи – да не обиди брат си.

Хареса си маслено платно, записа кой номер е и на другата заран помоли секретарката да звънне в галерията и да я запази на свое име.

– Опасявам се, че въпросната картина на Питър Блейк е продадена още в деня на откриването – уведоми го тя.

Джон се свъси.

– А би ли попитала колко от картините на Робин Съмърс са откупени?

Секретарката звънна още веднъж в галерията и след като затули с длан слушалката, изшушука:

– Две.

И този път Джон се свъси.

След седмица му се наложи отново да отиде до Лондон – като представител на компанията на автомобилното изложение в Ърлс Корт. Реши да наmine към галерия „Кру“, за да види колко картини е продал брат му. Никаква промяна. Само две червени точки отстриани върху стената. А Питър Блейк беше продал почти всичките си платна.

Джон си тръгна от галерията разочарован и се запъти обратно към Пикадили. Почти щеше да подмине жената, ала още щом зърна нежната руменина по страните ѝ и изящната фигурка, се влюби в нея от пръв поглед. Спря и се вторачи като омагьосан – притесняваше се да не би да е прекалено скъпа.

Влезе в галерията, за да я разгледа по-отблизо. Беше мъничка, крехка и прелестна.

– Колко? – попита Джон през шепот и се втрени в галеристката, седнала зад стъклената маса.

– Платното на Вюийар ли? – отвърна с въпрос тя. Джон кимна.

– Хиляда и двеста лири стерлинги.

Като в унес той извади чековата си книжка и издаде чек за сума, която – знаеше – ще опразни сметката му.

Сложи платното на Вюийар срещу картината на Дънстан – така започна бурната му любов с не една и две рисувани дами от всички кътчета на света, макар че той така и не призна на жена си колко му струват любовниците в рамки.

Въпреки че от време на време одобряваха негови картини за Лятно изложение и ги окачаха в някое тъмно забутано кътче на залите, Робин не успя години наред да подреди самостоятелна изложба. Става ли въпрос за художници, чиито платна не се продават, галеристите не искат и да чуят, че те, видите ли, може би са разумно вложение, понеже някой ден след смъртта си сигурно ще получат признание – какво ги грее това галеристите, нали тогава и те ще бъдат в гроба!

Когато пристигна поканата за следващата самостоятелна изложба

на Робин, Джон знаеше, че няма друг избор и, ще не ще, трябва да отиде на откриването.

Наскоро бе закупил акции на „Ренолдс и сие“, предложени на хората от управлението на фирмата. През седемдесетте броят на продадените автомобили се увеличаваше от година на година, а оттам и броят на гумите за тях, което позволи на Джон да се отдаде на новото си хоби – колекционер любител. Наскоро бе обогатил сбирката си с платна на Бонар, Дюфи, Камоан и Лус – все така се вслушваше в съветите на специалистите, накрая обаче се доверяваше на очите си.

На гара Юстън слезе от влака и даде на шофьора на таксито най-отпред в редицата адреса, където да го откара. Човекът се почеса по главата, помисли, помисли, пък накрая подкара в посока на Ист Енд⁴.

Когато Джон влезе в галерията, Робин се завтече от другия край към него с думите:

– Ето един човек, който никога не се е съмнявал колко струвам.

Джон се усмихна на брат си, който му подаде чаша бяло вино.

Огледа тясната галерийка и видя шепа хора, които явно предпочиташа да се наливат с долнопробно вино, отколкото да разглеждат долнопробни картини. Кога ли брат му щеше да проумее, че последното, което му трябва при откриването на изложба, са други никому неизвестни художници, домъкнали и гаджетата си?

Робин го хвана за ръката и го поведе от група на група, за да го представи на хора, на които не им беше по джоба да купят и рамките, камо ли пък цяла картина.

Колкото повече вечерта се проточваше, толкова повече на Джон му домъчняваше за брат му и този път на драго сърце се хвана в клопката с вечерята. Оказа се, че трябва да пои и храни тумба от цели дванайсет души – все приятели на Робин, включително галериста, който очевидно нямаше да спечели от изложбата, нищо освен безплатната вечеря на корем.

– О, няма такова нещо – опита се да убеди той Джон. – Вече продадохме една-две картини, а и интересът е голям. Лошото е, че критиците, пък и всички останали освен вас не разбират творчеството на Робин.

Джон съвсем се умърлуши, когато приятелчетата на брат му се впуснаха да обсъждат как „Робин така и не е получил полагащото му се признание“, как „си остава недооценен талант“ и „отдавна е трябвало да

4. Голям промишлен и пристанищен работнически квартал в Лондон. – Б.пр.

бъде избран за член на Кралската академия“. При последните думи Робин се изправи и залитайки, оповести:

– А, без мен! Ще бъда като Хенри Мур и Дейвид Хокни. Щом ме поканят, ще откажа!

Поредните бурни ръкопляскания, последвани от поредните бутилки вино, платени от Джон.

Когато часовникът отброи единайсет, Джон се извини, че трябвало да става рано. Плати сметката и тръгна към „Савой“. Докато седеше на задната седалка в таксито, най-сетне си призна нещо, което отдавна бе подозирал: че брат му просто си е бездарник.

Минаха няколко години, докато получи някакви вести от Робин. Както личало, лондонските галерии не изгаряли от желание да излагат творбите му, ето защо той смятал едва ли не за свой дълг да замине за Южна Франция и да се присъедини към неколцина свои приятели – и те също тъй талантиливи и също тъй неразбрани. „Това ще даде нов тласък в живота ми – споделяше той в едно от малкото писма до брат си, – възможност да осъществя истинските си заложби, спъвани прекалено дълго от пигментите в лондонския художествен свят. Та се питах дали не може...“

Джон преведе по сметка във Ванс пет хиляди лири стерлинги, та Робин да се запилее в по-топли земи.

Предложението „Ренолдс и сие“ да бъде купен дойде като гръм от ясно небе, въпреки че Джон открай време бе смятал фирмата за апетитна хапка за японските автомобилостроители, опитващи се да стъпят в Европа. Ала дори той бе изненадан, когато най-големите им конкуренти в Германия също се включиха в наддаването.

Загледа как цената на акциите му се качва от ден на ден и чак когато „Хонда“ изпревари в наддаването „Мерцедес“, Джон си призна, че волю-неволю, трябва да вземе решение. Предпочете да продаде акциите си и да напусне компанията. Каза на Сюзан, че иска да направи околосветско пътешествие, но да посети само градове с прочути художествени галерии. Първата му спирка беше Лувърът, последван от „Прадо“, сетне – от „Уфици“ и от Ермитажа в Санкт Петербург. Накрая Джон се отправи и към Ню Йорк, оставяйки японците да слагат гуми на автомобилите.

Не се учуди, когато получи писмо от Робин с френско клеймо – брат му го поздравяваше за късмета и му пожелаваше приятни

преживявания по време на пенсията, като същевременно наблюдаваше, че самият той нямал друг избор, освен да продължи битката, докато критиците най-после се осъзнаели.

Джон преведе в сметката във Ванс още десет хиляди лири стерлинги.

Получи първия си инфаркт в Ню Йорк, докато се наслаждаваше на платно на Белини във „Фрик“. Вечерта сподели със Сюзан, седнала край леглото му, че се радва, защото вече са успели да разгледат музея „Метрополитън“ и „Уитни“.

Вторият инфаркт го застигна малко след като се прибраха в Уорикшир. Сюзан се почувства длъжна да пише на Робин в Южна Франция и да го предупреди, че според лекарите нещата не вървят на добре.

Той не отговори. Три седмици по-късно брат му почина.

На погребението се стекоха приятели и колеги на Джон, но малцина от тях познаваха едрият мъж, настоял да седне на първия ред. Сюзан и децата бяха наясно защо е дошъл – не за да изкаже своите съболезнования и да се сбогува с брат си.

– Той обеща да ме включи в завещанието си – каза Робин на покрусената вдовица броени мигове след като си тръгнаха от гробищата.

Малко по-късно намери и двете момчета, за да им съобщи същото, макар че през последните години почти не ги беше виждал.

– Баща ви бе сред малцината, които знаеха колко струвам – обясни Робин.

Вече в къщата, по време на чая, докато другите утешаваха вдовицата, той обикаляше от стая на стая и разглеждаше картините, събирани през годините от брат му.

– Далновидно вложение – увери Робин местния викарий, – макар че платната нито са оригинални, нито носят белега на страстта.

Викарият кимна вежливо.

Щом го представиха на семейния адвокат, Робин тутакси попита:

– Кога смятате да прочетете завещанието?

– Още не съм го обсъдил с госпожа Съмърс. Но очаквам да стане в края на другата седмица.

Робин отседна в местното хотелче – всяка сутрин звънеше в кантората на адвоката, докато накрая той му съобщи, че ще прочете завещанието в три следобед следващия четвъртък.

Той се яви в кантората няколко минути преди уречения час – за пръв път от години не закъсняваше за среща. Малко по-късно дойде и Сюзан, придружавана от момчетата – без дори да поглеждат Робин, тримата седнаха в другия край на помещението.

Джон Съмърс бе оставил всичко на жена си и на двамата си синове, но не бе пропуснал да включи в завещанието и брат си Робин.

„Приживе имах щастието да събера колекция от картини, някои от които днес струват доста. Платната общо са осемдесет и едно. Жена ми Сюзан може да си избере от тях двайсет – които ѝ харесват, двете ми момчета – Ник и Крие, също нека си изберат по двайсет всеки, а другите двайсет и една картини оставям на по-малкия си брат Робин, което ще му позволи да води живот, подобаващ на таланта му.“

Робин грейна от задоволство. Брат му беше издъхнал, без да се съмнява в истинската му стойност.

След като адвокатът прочете завещанието, Сюзан стана от мястото си и отиде да поговори с Робин.

– Ще изберем картините, които бихме искали да задържим в семейството, а после ще пратя в хотела останалите двайсет и една.

Обърна се и си излезе още преди Робин да е казал и дума. „Нещастница – помисли си той. – За разлика от брат ми не може да оцени истинския талант, нищо, че ще ѝ извади очите.“

Вечерта слезе да хапне в ресторанта на хотела и се запретна да крои планове как да похарчи новопридобитото богатство. Докато си пийваше от най-скъпото червено вино в избата на ресторанта, реши да се ограничи и на половин година да продава чрез „Сотби“ и „Кристи“ само по две картини – това, както се бе изразил брат му, щеше да му позволи да води живот, подобаващ на таланта му.

Към единайсет си легна и се унесе с мисли за Бонар, Вюийар, Дюфи, Камоан и Лус и колко ли струват шедьоврите, общо двайсет и един на брой.

В десет на другата сутрин още спеше непробудно, когато на вратата се почука.

– Кой е? – промърмори ядосан изпод завивката.

– Безпокои ви Джордж, портиерът. Отвън чака камионетка. Шофьорът отказва да предаде доставката, докато не се разпишете.

– Задръж го! – провикна се Робин.

За пръв път от години скочи от леглото, надяна надве-натри износената риза, панталона и обувката, изхвърча надолу по стълбите и излезе в двора.

На голямата камионетка се беше облегал мъж в дочени дрехи, който държеше дебел тефтер. Робин отиде при него.

– Вие ли сте господинът, който очаква да му доставят двацет и една картини? – попита шофьорът на камионетката.

– Да, аз съм – потвърди Робин. – Къде да се подпиша?

– Ето тук – отвърна човекът и посочи с палец мястото под думата „Подпис“.

Робин драсна името си върху формуляра и последва шофьора, който го заведе отзад. Отключи вратата и я отвори.

Робин онемя. Втренчи се в портрета на майка си, сложен върху други двацет картини на Робин Съмърс, рисувани в периода 1951 – 1999 година.

КРАЙ

© Джефри Арчър

Jeffrey Archer

Сканиране, разпознаване и редакция: Abalone, 2009

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/12274>]